

İNTERNET HABER SİTELERİNİN BASIN KANUNU KAPSAMINA ALINMASINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER^(*)

Dr. Öğr. Üyesi Şaban Cankat TAŞKIN^(**)

Öz: Basın Kanununda 13.10.2022 tarihli 7418 sayılı Kanunla değişikliğe gidilmiş, internet haber siteleri Basın Kanunu kapsamına alınmıştır. Buna bağlı olarak, internet haber sitelerine, bazı içerikleri savcılıklara bildirme, bazı içerikleri saklama ve internet sitelerinde paylaşma, cevap ve düzeltme yükümlüğü gibi bazı yükümlülükler getirilmiştir.

Bu çalışmada, internet haber siteleri bakımından yapılan değişikliklerin ceza hukuku, ceza muhakemesi hukuku ile 5651 sayılı Kanun karşısındaki durumu, 5651 sayılı Kanun'un dokuzuncu maddesindeki içeriğe erişimin engellenmesi düzenlemesinin eski ve yeni şekliyle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: 7418 Sayılı Kanun, İnternet Haber Siteleri, Basın Kanunu Değişiklikleri, İnternette Cevap ve Düzeltme Hakkı.

EVALUATIONS REGARDING THE INCLUSION OF INTERNET NEWS SITES IN THE SCOPE OF THE PRESS LAW

Abstract: The Press Law was amended with the Law No. 7418 of 13.10.2022, and internet news sites were included in the scope of the Press Law. Accordingly, some obligations have been imposed on internet news sites, such as reporting some content to the prosecutor's office, keeping some content and sharing it on websites, replying and correcting.

In this study, the situation of the changes made in terms of internet news sites in the face of criminal law, criminal procedure law and Law No. 5651 is evaluated comparatively with the amended statute and applicable law of the regulation of preventing access to content in the ninth article of Law No. 5651.

Keywords: Law No. 7418, Internet News Sites, Amendments to the Press Law, The Right of Reply and Correction on the Internet.

^(*) Makalenin Gönderim Tarihi: 07.01.2023,
Makalenin Birinci Hakem Tarafından Kabul Tarihi: 21.02.2023,
Makalenin İkinci Hakem Tarafından Kabul Tarihi: 30.03.2023.

^(**) İstanbul Aydın Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza Hukuku ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye,
E-posta: sctaskin@gmail.com; [Orcid no: https://orcid.org/0000-0001-6312-472X](https://orcid.org/0000-0001-6312-472X).

GİRİŞ

13.10.2022 tarihli 7418 sayılı Kanunla 5187 sayılı Basın Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda internet haber siteleri Basın Kanunu kapsamında dahil edilmiştir.

Kanun, “amaç ve kapsam” başlıklı birinci maddesinin ikinci fıkrasında “Bu Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerini kapsar” diyerek internet haber sitelerinin de Basın Kanunu kapsamına alındığını belirtmektedir. İnternet haber sitelerinin Basın Kanunu kapsamına alınması, kanaatimizce sistematik olarak doğru bir yaklaşım değildir. Çünkü internet basılı eserlerle aynı rejime tabi tutulmamalıdır.

Yapılan değişikliklerle internet haber sitelerine bilgilerini güncel tutma, haber içeriklerine ilişkin kayıtları iki yıl süreyle saklama ve gerektiğinde adli mercilerle paylaşma, cevap ve düzeltme yazısını yayınlama gibi yükümlülükler getirilmiştir. Ancak bu yükümlülüklerden bazıları 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun (5651 sayılı Kanun) kapsamındaki bazı yükümlülüklerle çakışmakta ve/veya çelişmektedir. Keza değişikliklerle getirilen yaptırımlar da birtakım eksiklikler içerdiği gibi yetersizdir. Ancak bu düzenlemeler bazı yönleriyle 5651 sayılı Kanundaki hukuki olanaklarla birlikte işletilebilir.

Basın Kanununun on dördüncü maddesi ile getirilen cevap ve düzeltme hakkı 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde 6.2.2014 tarihi değişiklik öncesinde getirilmiş olan fakat sonradan kaldırılan benzeri yöntemle karşılaştırılmalıdır. Cevap ve düzeltme hakkının tanınması olumlu olmakla birlikte, düzenlemede bazı eksiklikler olduğu düşünülmektedir.

Çalışmamızda Basın Kanununda 7148 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sadece internet haber siteleri bakımından değerlendirilmektedir.

I. TANIM, KAPSAM VE KAVRAM

13.10.2022 tarihli 7418 sayılı Kanunla 5187 sayılı Basın Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda internet haber siteleri Basın Kanunu kapsamında dahil edilmiştir.

Dijital gazetecilik ya da çevrim içi gazetecilik olarak da tanımlanabilecek olan internet gazeteciliğinde haber basılı eser yerine internet üzerinden yayılmaktadır.¹

Kanun, “amaç ve kapsam” başlıklı birinci maddesinin ikinci fıkrasında “*Bu Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerini kapsar*” diyerek internet haber sitelerinin de Basın Kanunu kapsamına alındığını belirtmektedir.

¹ Duman, Kenan: “Dijital Çağda Habercilik ve Bağlamsal Çalışmalar”, *İnternet Haberciliği: Kuram, Uygulama ve Eleştiri*, (Ed. Kenan Duman), Beta Yay., İstanbul 2018, s. 3.

İnternet haber sitelerinin Basın Kanunu kapsamına alınması, kanaatimizce sistematik olarak doğru bir yaklaşım değildir. Çünkü internet basılı eserlerle aynı rejime tabi tutulmamalıdır.² Nitekim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), *Pravoye Delo and Shtekel v. Ukrayna Kararı*’nda internetin basından farklı olduğunu, basından farklı hukuki düzenlemelere tabi tutulabileceğine, internetin bir “basılı eser” olmadığına işaret etmiştir.³ Kararda, internetin geniş kitlelere ulaşmasının bu konuda temel hak ve özgürlükleri daha fazla ihlal etme tehlikesi taşıdığı, temel hak ve özgürlüklerin korunarak geliştirilmesini sabit kılmak amacıyla teknolojinin, belli özelliklere göre uyarlanması gerektiği ifade edilmiştir. Keza yine AİHM, *Węgrzynowski ve Smolczewski v. Polonya Kararı*nda da benzeri gerekçelerle internetin basılı medyadan farklı nitelikte bilgi ve iletişim aracı olduğuna işaret ederek, internetin basınla aynı düzenlemelere tabi tutulmaması gerektiğine, zira internetin özelliği ve hızı gereği geleneksel basına göre kişilik haklarına daha fazla müdahale riski bulunduğuna işaret etmektedir.⁴ Keza yazılı basındaki haberler en az bir gün öncesine aitken, internetteki haberler ise o anın haberidir. Başka bir deyişle, yazılı basının “dün”ü, internet haberciliğinin “şimdi”sidir.⁵ İnternet medyası (veya internet haberciliği) geleneksel medyadan daha hızlıdır, geri dönülebilirliği (düzeltilebilirlik) daha fazladır, daha fazla detay paylaşmaya izin verir ve hem okuyucu hem de yayıncı açısından daha özgür bir ortamdır.⁶ Bu nedenle de internet haberciliğinin Basın Kanunu hükümlerine göre düzenlenmesi doğru değildir.⁷

² Taşkın, Şaban Cankat: *İnternete Erişim Yasakları*, Seçkin Yay., Ankara 2016, s. 297.

³ “54. Şüphesiz, internet, yazılı basından, özellikle, bilgiyi depolama ve yayma kapasitesi bağlamında, ayrılan bir bilgi ve iletişim aracıdır. Bu elektronik kaynak, tüm dünyada milyonlarca kullanıcıya hizmet vermektedir ve belki hiç bir zaman, aynı kural ve denetime tabi olmayacaktır. İnternet bağlantıları ve içeriklerinin, basından daha fazla, temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasına, özellikle de, özel hayata saygı gösterilmesi hakkına, saldırı oluşturma ihtimali bulunmaktadır. Yazılı basından alınan belgeler ve internette alınan belgeler, farklı düzenlemelere tabi tutulabilirler. İnternette alınan belgelerin yeniden yayınlanmasını düzenleyen kuralların, söz konusu hak ve özgürlüklerin korunması ve yaygınlaştırılmasını sağlayacak şekilde teknolojinin özelliklerine göre ayarlamaları gerekir.” *Pravoye Delo Redaksiyon Komitesi ve Shtekel/Ukrayna Davası*, (Başvuru no. 33014/05), 5 Mayıs 2011, <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22languageisocode%22:%7B%22TUR%22%7D,%22appno%22:%7B%2233014/05%22%7D,%22documentcollectionid%22:%7B%22CHAMBER%22%7D,%22itemid%22:%7B%22001-116530%22%7D%7D>, Erişim Tarihi: 29.12.2022. Kararın orijinal sürümü için bkz. *Case of Editorial Board of Pravoye Delo and Shtekel v. Ukraine*, <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#%7B%22fulltext%22:%7B%22Pravoye%20Delo%20and%20shtekel%22%7D,%22documentcollectionid%22:%7B%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%7D,%22itemid%22:%7B%22001-104685%22%7D%7D>, Erişim Tarihi: 06.12.2022.

⁴ Kaya, Mehmet Bedii: *İnternet Hukuku*, On İki Levha Yay, İstanbul 2021, s. 510 (Kaya, 2021). Kararın İngilizce tam sürümü için bkz. *Case of Węgrzynowski and Smolczewski v Poland*, (Application no. 33846/07), 16 July 2013, özellikle bkz. karar p. 58, <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%7B%22001-122365%22%7D%7D>, Erişim Tarihi: 29.12.2022.

⁵ Duman, s. 9.

⁶ Arvas, İbrahim Sena: “Gazetecilik Uygulamaları Bakımından Türkiye’de İnternetin Yasal Düzeni”, *İnternet Haberciliği: Kuram, Uygulama ve Eleştiri*, (Ed. Kenan Duman), Beta Yay., İstanbul 2018, s. 195.

⁷ Bir görüşte “Basın Kanununun internet yayınlarına uygulanıp uygulanamayacağı bir soru olarak ortaya konabilir. Bize göre sadece basılmış eserleri kapsayan Basın K. İnternet yayınları için

Kanunun ikinci maddesinin m bendinde internet haber sitesinin “*İnternet ortamında, belirli aralıklarla haber veya yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapmak üzere kurulan ve işletilen süreli yayını*” ifade ettiği belirtilmiştir. Bu durumda öncelikle süreli yayın kavramına işaret etmekte yarar görmekteyiz.

5187 sayılı Kanunun 2-c maddesinde süreli yayın “*Belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları yayınlarını ve internet haber sitelerini ifade eder*” şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre süreli yayınlar belirli ve düzenli zaman aralıkları içinde yayın yapan gazete, dergi, radyo, televizyon gibi kitle iletişim araçlarıdır.⁸

Bir süreli yayında süreklilik ve bağımsızlık olarak iki temel özellik bulunmalıdır.⁹ Süreklilik, yayının kesintisizliği, ardışık ve düzenli olarak yayınlanmasıdır. Buna karşın bağımsızlık, her yayının (veya sayının) bir öncekinden farklı içerik taşıması, yayınların bir öncekinden ayrı olması, bir öncekiyle bağlantılı olduğunun anlaşılabilmesi olarak ifade edilebilir.¹⁰ Bu nedenle, internet haber sitelerinin süreli yayın olarak kabul edilebilmesi mümkündür.¹¹

Buna karşın süresiz yayın 5187 sayılı Kanun’un 2-h maddesinde “*Belli aralıklarla yayımlanmayan kitap, armağan gibi basılmış eserleri ifade eder*” şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre belirli aralıklarla yayımlanmayan veya yayını düzensiz olan kitap, broşür, el ilanı gibi kitle iletişim araçları süresiz yayın olarak kabul edilebilir.¹²

Kanundaki süresiz yayın tanımına göre, süreli yayın kapsamında olmayan ancak haber içeriği taşıyan internet siteleri, kanunun tanımına göre süresiz yayın olarak kabul edilemeyecektir. Zira, süreli yayınların tanımlandığı 5187 sayılı Kanunun 2-c maddesinde internet haber siteleri açıkça zikredilmişken, süresiz yayınların tanımlandığı 2-h maddesinde süresiz yayının sadece basılı eserler olabileceği ifade edilmiştir. Başka bir deyişle, 5187 sayılı Kanun kapsamında süreli yayınlar basılı veya basılı olmayan (internet haber sitesi) yayınlar olabilirken, süresiz yayınlar sadece basılı olan yayınları kapsamaktadır.

uygulanamaz.” denerek, olması gereken hukuk bakımından olmasa da o dönemde yürürlükte bulunan hukuk düzeni bakımından da basılı eserlere ilişkin düzenlemelerin internet için uygulanamayacağına işaret edilmiştir. (Özel, Sibel: *Uluslararası Alanda Medya ve İnternette Kişilik Hakkının Korunması*, Seçkin Yay, Ankara 2004. s. 169. (Özel, 2004). Benzeri yönde bkz. Söyler, Yasin: “Kamu Hukuku Açısından İnternet İçeriğinin Düzenlenmesi ve Bu Alanda Devletin İdari Yaptırım Uygulama Yetkisi”, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2013, s. 41 (Söyler, 2013).

⁸ Kılıçoğlu, Ahmet M.: *Şeref, Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırlardan Hukuksal Sorumluluk*, 4. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2013, s. 27.

⁹ İçel, Kayıhan: *Kitle İletişim Hukuku*, 14. Baskı, Beta Yay., İstanbul 2021, s. 180, 181.

¹⁰ Bayındır, Sinan / Apiş, Özge / Ersöz, Oğuz: *Kitle İletişim Hukuku*, 2. Baskı, On İki İlevha Yay., İstanbul 2023, s. 116, 117 (Bayındır / Apiş / Ersöz, 2023).

¹¹ Baykal, Kemal Cem: “İnternet Gazetelerinde Cevap ve Düzeltme Hakkının Kullanımında Yaşanan Sorunlar”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, C. 6, S. 6, 2019, s. 330.

¹² Kılıçoğlu, s. 27.

Bu ölçütlerden hareketle, 5187 sayılı Kanun 2-c maddesindeki tanım da nazara alındığında internet haber siteleri 5187 sayılı Kanun kapsamında süreli yayın olarak kabul edilmektedir.

Şu halde, sadece internet ortamında belli aralıklarla haber veya yorum niteliğinde, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapmak amacıyla kurulan ve işletilen süreli yayınlar 5187 sayılı Kanun kapsamında internet haber sitesi olarak kabul edilecektir. Buna karşın bu nitelikte olmayan diğer internet siteleri, haber içerikli olsa bile süreli yayın sayılamayacaktır. Süreli ya da süresiz yayın vasfında olmayan (ve internet haber sitesi özelliği taşımayan)¹³ internet siteleri, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun (5651 sayılı Kanun) kapsamında değerlendirilecek ve bu internet sitelerine 5651 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır. Buna karşın internet haber sitelerine ise hem 5187 sayılı Kanun hem de 5651 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması mümkündür. Başka bir deyişle, cevap ve düzeltme hakkı yalnızca süreli yayın vasfında olan internet haber siteleri bakımından uygulanabilecektir. Buna karşın süresiz yayın statüsünde olan kitap, dergi, broşür gibi yayınlar bakımından (ve bu bağlamda internet haber sitesi vasfında olmayan internet siteleri bakımından) cevap ve düzeltme hakkı uygulanamayacaktır.¹⁴

Nitekim 5651 sayılı Kanunun birinci maddesinde kanunun amaç ve kapsamı “içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usûlleri düzenlemektir” denerek ifade edilmiştir.

Burada şu husus dikkat çekicidir: İnternet haber siteleri hem 5187 sayılı Kanun hem de 5651 sayılı Kanun kapsamında birtakım yükümlülüklerle tabi tutulmuştur. Buna karşın internet haber sitesi vasfında olmayan internet siteleri, haber içerikli olsa dahi, sadece 5651 sayılı Kanun kapsamında yükümlülük altına alınabilir ve bu tür sitelere sadece 5651 sayılı Kanun kapsamındaki yaptırımlar uygulanabilir.

Ayrıca, bir haber sitesi internet üzerinden yayın yapıyorsa, ancak süreli yayın kapsamında değilse o internet sitesine 5187 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmaması gerekir. 5187 sayılı Kanunun 2/1-c maddesinde, belli aralıklarla yayım-

¹³ İşlevi sadece internet haberciliği olan, başka bir deyişle, sadece internet üzerinden haber ileten sitelerin internet haber sitesi olduğunu, buna karşın işlevi sadece haber vermek olmayan, zaman zaman haber veren ya da haberleri derleyen sitelerin internet haber sitesi kapsamında değerlendirilemeyeceği fikrindeyiz. Buna göre sözgelimi cnnturk.com.tr veya ntv.com.tr internet haber sitesidir. Ne var ki uygulamada hangi sitelere internet haber sitesi vasfı tanınacağı zamanla netleşecektir.

¹⁴ Danışman, Ahmet: “Cevap ve Düzeltme Hakkı”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 2, Prof. Dr. Coşkun Üçok’a Armağan, 1989, s. 121.

lanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları yayınları ve internet haber siteleri süreli yayın kapsamında tanımlanmıştır. Öyleyse, günlük, haftalık, aylık gibi belli aralıklarla yayınlanan internet siteleri süreli yayın olarak kabul edilecektir. Ancak buna karşın, düzenli yayın yapmayan bir blog veya internet sitesi, haber içerikli olsa dahi, süreli yayın kapsamında kabul edilmediğinden 5187 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmayacaktır.

Öyleyse, 5187 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağına tespiti için, öncelikle hangi internet sitesinin internet haber sitesi kapsamında kaldığının belirlenmesi gerekmektedir. Zira buna göre hangi internet sitesine hangi kanunun uygulanacağı belirlenecektir. Uygulamada bu ayrımı yapmak karışıklıklara yol açabilir ve zaten internet haber siteleri niteliği itibarıyla basılı eser olmadığından düzenlemenin Basın Kanununda yapılması da hatalıdır.

II. İNTERNET HABER SİTELERİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

İnternet haber sitelerinin içerik, yer veya erişim sağlayıcı statüsünde olup olmadığına tespiti önem taşımaktadır. Zira, 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin ilk fıkrasına göre içeriğin yayından çıkarılması talep edilecekse, bu talebin öncelikle içerik sağlayıcısına, eğer içerik sağlayıcıya ulaşılamazsa yer sağlayıcıya iletilmesi gerekecektir.¹⁵

Yer sağlayıcı, 5651 sayılı Kanunun 2-1-m bendinde “hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişiler” şeklinde tanımlanmıştır. Öyleyse yer sağlayıcı, içeriği oluşturan kişiden (içerik sağlayıcı) bağımsız olarak, o internet sitesini sanal ortamda barındıran gerçek veya tüzel kişi olarak ifade edilebilir.

Nitekim 5187 sayılı Basın Kanununun dördüncü maddesinin üçüncü fıkrasında internet haber sitelerinde ayrıca, “faaliyet gösterdiği iş yeri adresi, ticari unvanı, elektronik posta adresi, iletişim telefonu ve elektronik tebligat adresi ile yer sağlayıcısının adı ve adresi kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurulur” denerek, yer sağlayıcısının bilgilerini de yayınlama zorunluluğu getirilmiştir. Öyleyse, internet haber sitesi teknik anlamda yer sağlayıcı olarak kabul edilemez.

Zira 5651 sayılı Kanunun 2/1-f maddesinde içerik sağlayıcı “İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişiler” olarak tanımlanmıştır.

İnternet haber sitesi, haber içeriğini oluşturmakta ve yayınlamaktadır. Bu durumda internet haber sitesinin içerik sağlayıcı olarak kabul edilmesi gerekti-

¹⁵ Biraz aşağıda değerlendirdiğimiz üzere, 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin ilk fıkrasındaki yöntemle, Basın Kanununun on dördüncü maddesindeki yöntem amaç ve kapsamı bakımından farklı yöntemlerdir. Bu nedenle, koşulların uygun olması durumunda başvurunun her iki hukuki yolu aynı anda işletebilmesi mümkündür.

ği düşüncesindeyiz.¹⁶ Bu durumda, içerik sağlayıcının 5651 sayılı Kanunun 4. maddesi gereğince kullanıma sunduğu her türlü içerikten sorumlu olduğu, buna karşın kural olarak bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten, o içeriğe açıkça ulaşılmasını hedeflememişse ve o içeriği benimsemişse, genel hükümlere göre sorumlu olduğu ifade edilebilir.¹⁷ İnternet haber sitesindeki içeriği oluşturan haber sorumlusunun da aynı kurallara göre sorumlu tutulması mümkündür.

İnternet haber sitesinin içerik sağlayıcı olarak kabul edilmesi durumunda içerikten ötürü 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin ilk fıkrası kapsamında kişilik hakkı ihlal edilenler, dilerlerse, internet haber sitesinin sorumlu müdüründen, 5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesindeki cevap ve düzeltme hakkından bağımsız olarak içeriğin yayından çıkarılması talebinde bulunabilirler.¹⁸

III. İNTERNET HABER SİTELERİNİN TUTMASI GEREKEN ZORUNLU BİLGİLERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

5187 sayılı Kanunun dördüncü maddesine eklenen 3 ve 4 numaralı fıkralarla internet haber sitelerine Kanunun dördüncü maddesinin ilk iki fıkrasında emredilen yükümlülükler ek olarak ayrıca, faaliyet gösterdiği iş yeri adresini, ticari unvanını, elektronik posta adresini, iletişim telefonu ve elektronik tebligat adresi ile yer sağlayıcısının adı ve adresi kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurma yükümlülüğü ile bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihleri, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtme yükümlülüğü getirilmiştir. Bu yükümlüğe uyulmaması da 5187 sayılı Kanunun on beşinci maddesi gereğince para cezasıyla cezalandırılacaktır.

Düzenleme, internet haber sitesine ilişkin bilgilerin herkes tarafından görülerek rahatlıkla ulaşılabilmesinin sağlanması bakımından olumlu olmuştur. Zira uygulamada internet üzerinden kişilik hakları ihlal edilenler 5651 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin ilk fıkrasındaki bilgilendirme yükümlülüğüne rağmen, bu yükümlüğe uyulmadığı için içerik sağlayıcıdan içeriğin yayından çıkarılması talebinde bulunma konusunda bazı sorunlar yaşıyorlardı. Bu durum da mağdurların içeriğin yayından kaldırılmasına ilişkin taleplerinin sonuçsuz kalmasına yol açabiliyordu. Keza savcılıklara yapılan suç duyurularından da faile ilişkin gereken bilgiler temin edilemediği için sonuç alınması zor ya da olanaksız olabiliyordu. Getirilen düzenleme ile hem suç işlenmesi durumunda faile ulaşılması kolaylaşmış hem de on dördüncü madde gereğince kullanılacak olan cevap ve düzeltme

¹⁶ Kılınc, Doğan: *İnternet Sitelerine Erişimin Engellenmesi ve İfade Hürriyeti*, Adalet Yay., Ankara 2016, s. 44.

¹⁷ Kent, Bülent: *Türkiye’de İnternet Sitelerine Erişimin Engellenmesi*, Adalet Yay., Ankara 2019, s. 44. Aynı yönde Kaya, Mehmet Bedii: *Teknik ve Hukuki Boyutlarıyla İnternete Erişimin Engellenmesi, 5651 sayılı Kanun ve Dünya Uygulamaları*, On İki Levha Yay., İstanbul 2010, s. 128 (Kaya, 2010).

¹⁸ Geniş değerlendirme için çalışmamızın yedi numaralı alt başlığına bakılabilir.

hakkı ile 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin ilk fıkrası kapsamındaki içeriğin yayından çıkarılması talebinin uygulanması bakımından kolaylık sağlanmıştır.¹⁹ Ancak tekrar belirtmeliyiz ki bu düzenleme yalnızca «internet haber sitesi» vasfında olan internet siteleri bakımından uygulanabilecektir.

On beşinci maddede zorunlu bilgileri gösterme yükümlüğüne uyulmamasının yaptırımı düzenlenmiştir.²⁰ Maddede zikredilen beş yüz milyon TL’den yirmi milyar TL’ye kadarki rakam TL’den altı sıfır atılmadan önceki döneme ilişkindir. Hükme “internet haber sitesi” ifadesi eklenmişse de kanunda değişikliğe gidilirken on beşinci maddedeki “ağır para cezası” ifadesinin “adli para cezası” olarak değiştirilmemesi eleştirilmelidir. Her ne kadar 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun’un 5/1 maddesinde kanunlarda öngörülen ağır para cezalarının adli para cezasına dönüştürüldüğü ifade edilmişse de hükme “internet haber sitesi” ifadesi eklenirken, cezaların güncel parasal değerle ifade edilip “adli para cezası” olarak düzenlenmemesini, kanun koyucunun yasa yazımındaki özensizliği olarak yorumluyoruz.

Buradaki yükümlülük 5651 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin ilk fıkrasındaki “içerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usuller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmaya yükümlüdür” düzenlemesiyle koşuttur. Ancak düzenlemenin doğru uygulanması için internet haber sitelerinin de içerik sağlayıcı olduğu göz önüne alınmalıdır.

Bu nedenle, eğer internet haber sitesi, 5651 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin ilk fıkrası gereğince tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurma yükümlülüğüne uymamışsa, aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince idari para cezasına çarptırılabilir.²¹

¹⁹ İçeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi

Madde 9 - “(1) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlar, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması hâlinde yer sağlayıcısına başvurarak uyarı yöntemi ile içeriğin yayından çıkarılmasını isteyebileceği gibi doğrudan sulh ceza hâkimine başvurarak içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini de isteyebilir.”

²⁰ Zorunlu bilgileri göstermeme

Madde 15 - “4 üncü maddeye göre basılmış eserlerde ve internet haber sitelerinde gösterilmesi öngörülen hususların gösterilmemesi veya gerçeğe aykırı olarak gösterilmesi halinde, süreli yayınlarda sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili, süresiz yayınlarda yayımcı ve adını ve adresini göstermeyen veya yanlış gösteren basımcı beşyüzmilyon liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza, bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda beşmilyar liradan az olamaz.”

²¹ Bilgilendirme yükümlülüğü

5651 SK MADDE 3 - “(1) İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usuller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmaya yükümlüdür.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcısına Başkan tarafından iki bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.”

5187 sayılı Kanunun on beşinci maddesindeki yaptırımla 5651 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin ikinci fıkrasındaki yaptırımın internet haber sitesine aynı anda uygulanması mümkündür. Zira 5187 sayılı Kanunun on beşinci maddesindeki yaptırım adli para cezasıyken,²² 5651 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin ikinci fıkrasındaki yaptırım idari para cezasıdır. Ancak bu durumda 5326 sayılı Kabahatler Kanununun on beşinci maddesinin üçüncü fıkrası gözetilerek,²³ internet haber sitesinin sorumlu müdürünün ya da sorumlu müdürünün bağlı olduğu yetkilinin sadece 5187 sayılı Kanunun on beşinci maddesi gereğince adli para cezası verilmelidir.

IV. İNTERNET HABER SİTELERİNİN BEYANNAME VERMESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

5187 sayılı Kanunun sekizinci maddesine beş ve altı numaralı fıkralar eklenmiştir. Buna göre internet haber sitesi kuruluşu için de basılı süreli eserlerde olduğu gibi, Basın Kanununun beş, altı ve yedinci maddedeki usullere göre sorumlu müdür atanması, süreli yayın sahibi belirlenmesi ve beyanname verilmesi gerekmektedir.

Sekizinci maddeye eklenen beş ve altı numaralı fıkralar ancak 5187 sayılı Kanunun beş, altı, yedi ve sekizinci maddeleriyle birlikte yorumlandığında anlam kazanmaktadır. Öyleyse, internet haber sitesinin 5187 sayılı Kanunun beş, altı ve yedinci fıkralarındaki yükümlülükler uymaması durumunda, Cumhuriyet savcısı yayın durdurma yerine internet haber sitesi vasfı kazanılmadığının tespiti için asliye ceza mahkemesine başvurabilecektir.²⁴ Asliye ceza mahkemesinin Cumhuriyet savcısının talebini kabul etmesi üzerine, internet haber siteleri için sağlanabilecek resmi ilan ve reklam geliri ile çalışanların basın kartlarına iliş-

²² Zorunlu bilgileri göstermeme

"Madde 15 - "4 üncü maddeye göre basılmış eserlerde ve internet haber sitelerinde gösterilmesi öngörülen hususların gösterilmemesi veya gerçeğe aykırı olarak gösterilmesi halinde, süreli yayınlarda sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili, süresiz yayınlarda yayımcı ve adını ve adresini göstermeyen veya yanlış gösteren basımcı beşyüzmilyon liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza, bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda beşmilyar liradan az olamaz."

²³ 5326 sayılı Kabahatler Kanunu madde 15/3: "Bir fiil hem kabahat hem de suç olarak tanımlanmış ise, sadece suçtan dolayı yaptırım uygulanabilir. Ancak, suçtan dolayı yaptırım uygulanamayan hallerde kabahat dolayısıyla yaptırım uygulanır."

²⁴ Beyannamenin incelenmesi

Madde 8 - (Ek fıkra: 13/10/2022-7418/5 md.) "Birinci fıkrada düzenlenen yayım durdurma müeyyidesi internet haber siteleri bakımından uygulanmaz. İnternet haber sitesinin bu madde hükmüne uymaması hâlinde, Cumhuriyet Başsavcılığı iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini internet haber sitesinden ister. İstemin iki hafta içinde yerine getirilmemesi durumunda, Cumhuriyet Başsavcılığı internet haber sitesi vasfının kazanılmadığının tespiti amacıyla asliye ceza mahkemesine başvurur. Mahkeme en geç iki hafta içinde kararını verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

(Ek fıkra: 13/10/2022-7418/5 md.) Başvurunun kabul edilmesi hâlinde internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar. İnternet haber sitesi için sağlanan hakların ortadan kaldırılması, bu Kanun ve/veya ilgili mevzuat uyarınca öngörülen yaptırımların uygulanmasına engel değildir."

kin hakları ortadan kaldırılabilecektir. Ancak buna rağmen bu kişilere kanundan doğan yaptırımlar uygulanabilecektir. Düzenlemenin internetin özgür doğası ile bağdaşmadığını, internet yayıncılığı için de basılı eserlerde olan koşulların aranmasının internet haberciliğini zorlaştıracağını düşünüyoruz.

V. İNTERNET HABER SİTELERİNİN İÇERİKLERİ TESLİM VE SAKLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

5187 sayılı Kanunun onuncu maddesine internet haber sitelerine ilişkin içeriklerin adli makamlara teslim edilmesine ilişkin yükümlülük getirilmiş ve maddeye konuyla ilgili dördüncü ve beşinci fıkralar eklenmiştir.

Eklenen fıkralarla internet haber sitelerinin içeriklerinin iki yıl süreyle muhafaza edilmesi ve adli soruşturma veya kovuşturmaya ilişkin içeriklerin bu süreç tamamlanana kadar saklanması kuralı getirilmiştir.²⁵

Bu yükümlülük, 5651 sayılı Kanunun 5/3²⁶ ile 6/1-b²⁷ maddelerinde düzenlenen yer ve erişim sağlayıcıların internet trafiğine ilişkin verileri saklama yükümlülüğünden bağımsızdır. Zaten, yukarıda da ifade edildiği üzere, internet haber sitesi, niteliği itibarıyla içerik sağlayıcıdır. O nedenle 5651 sayılı Kanunun 5/3 ve 6/1-b hükümlerinin internet haber siteleri bakımından uygulanabilmesi hukuken de mümkün görünmemektedir. Şu halde, internet haber sitesi vasfında olmayan internet siteleri bakımından 5651 sayılı Kanun 5/3 ile 6/1-b hükümlerinin uygulanmasına devam edilecek, ancak internet haber sitesi vasfında olan internet siteleri ise kural olarak 5187 sayılı Kanunun onuncu maddesine eklenen dört ve beş numaralı fıkralardaki yükümlülüklerle tabi olacaktır. Zira, yukarıda da zikredildiği üzere, internet haber siteleri kural olarak 5651 sayılı Kanun kapsamındaki “içerik sağlayıcı” statüsündedir.

5651 sayılı Kanun 5/3 ve 6/1-b hükümleri gereğince yer ve erişim sağlayıcılar tüm internet trafiğine ilişkin sisteme giriş-çıkış (log) kayıtlarını saklamak zorundayken, internet haber siteleri ise sadece yayınladıkları haber içeriklerine ilişkin kayıtları iki yıl süre ile saklamakla yükümlüdürler. Ancak bu durum internet haber sitelerine ayrı bir depolama maliyeti de getirecektir. Bu nedenle, internet haber sitesi kurup yönetmek mali açıdan da zorlaşmıştır.

²⁵ 5187 SK md.10/4,5: “İnternet haber sitesinde yayınlanan içerikler, gerektiğinde talep eden Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmek üzere doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde iki yıl süre ile muhafaza edilir.

(Ek fıkra: 13/10/2022-7418/6 md.) Yargı mercileri tarafından yayının soruşturma ve kovuşturma konusu olduğunun internet haber sitesine yazılı olarak bildirilmesi hâlinde, bu işlemlerin sonuçlandırılmasının bildirilmesine kadar soruşturma ve kovuşturma konusu yayının kaydının saklanması zorunludur.”

²⁶ 5651 SK md.5/3: “Yer sağlayıcı, yer sağladığı hizmetlere ilişkin trafik bilgilerini bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla yükümlüdür.”

²⁷ 5651 SK md.6/1-b: “b) Sağladığı hizmetlere ilişkin, yönetmelikte belirtilen trafik bilgilerini altı aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla”

İçerikleri iki yıl süreyle saklamayan ve/veya adli mercilere sunmayan internet haber sitesi sorumlusu 5187 sayılı Kanunun on yedinci maddesi²⁸ gereğince para cezasıyla cezalandırılacaktır.

Öte yandan, hükümdeki on milyar liralık rakam TL'den altı sıfır atılmadan önceki döneme ilişkin bir hükümdür. On yedinci maddedeki "ağır para cezası" ifadesinin "adli para cezası" olarak değiştirilmemesi eleştirilmelidir. Her ne kadar 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 5/1 maddesinde kanunlarda öngörülen ağır para cezalarının adli para cezasına dönüştürüldüğü ifade edilmişse de hükme "internet haber sitesi" ifadesi eklenirken, cezaların güncel parasal değerle ifade edilip "adli para cezası" olarak düzenlenmesini, kanun koyucunun yasa yazımındaki özensizliği olarak yorumluyoruz.

VI. İNTERNET HABER SİTELERİ ÜZERİNDEN İŞLENEN SUÇLARDA SUÇUN MEYDANA GELDİĞİ AN

5187 sayılı Kanunun on birinci maddesinin ilk fıkrasında yapılan düzenlemeyle internet haber siteleri yoluyla işlenen suçlarda suçun yayım anında oluştuğu ifade edilmiştir. Yayım anı ise 5187 sayılı Kanunun dördüncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki "İnternet haber sitelerinde bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihleri, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilir" kuralına göre belirlenecektir. Bu nedenle, yayımın veya güncellenmenin yapıldığı tarih suç tarihi olarak kabul edilecektir. Düzenleme yayım tarihinin kesin olarak belirlenmesi bakımından olumlu olmuştur. Zira yayım tarihine göre başvurucu 5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesinde cevap ve düzeltme hakkı için öngörülen iki aylık süreyi başlatacaktır. Keza 5187 sayılı Kanunun yirmi altıncı maddesinde belirtilen ve muhakeme şartı olan dört aylık dava süresi de yayım tarihinden başlayacaktır. Ancak böyle bir durumda yayım devam ederken muhakeme süresi de dolmuş olabilir ki bu durum kanaatimizce hükmün eleştirilecek yönüdür.

VII. İNTERNET HABER SİTELERİ ÜZERİNDEN İŞLENEN SUÇLARDA CEVAP VE DÜZELTME HAKKI

5187 sayılı kanunun on dördüncü maddesinde yapılan düzenlemeyle,²⁹ Anayasal bir hak olan cevap ve düzeltme hakkı,³⁰ internet haber siteleri üzerinden yapılan yayınlar bakımından da tanınmıştır.

²⁸ Teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymama (Değişik başlık: 13/10/2022-7418/8 md.).

5187 SK md.17: "10 uncu maddeye göre teslim yükümlülüğünü yerine getirmeyen basımcı ile teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlu müdürü üç-yüzmilyon liradan bir milyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır."

²⁹ Düzeltme ve cevap

Madde 14 - "Sürelî yayınlarda kişilerin şeref ve haysiyetini ihlâl edici veya kişilerle ilgili gerçeğe aykırı yayım yapılması halinde, bundan zarar gören kişinin yayım tarihinden itibaren iki ay içinde göndereceği suç unsuru içermeyen, üçüncü kişilerin hukuken korunan menfaatlerine aykırı olma-

Bu düzenleme gerekli ve olumlu bir düzenleme olmakla birlikte 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde 6.2.2014 tarihli 6518 sayılı kanunun doksan üçüncü maddesi ile yapılan değişiklik öncesindeki metinle kıyaslanmalıdır.³¹

yan düzeltme ve cevap yazısını; sorumlu müdür hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, günlük süreli yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde, diğer süreli yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren üç günden sonraki ilk nüshada, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. (Ek cümleler: 13/10/2022-7418/7 md.) **İnternet haber sitelerinde ise zarar gören kişinin düzeltme ve cevap yazısını; sorumlu müdür, hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç bir gün içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. Yayın hakkında verilen erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması kararının uygulanması ya da internet haber sitesi tarafından içeriğin kendiliğinden çıkarılması durumunda, düzeltme ve cevap metni ilgili yayının yapıldığı internet haber sitesinde ilk yirmi dört saati ana sayfada olmak üzere bir hafta süreyle yayımlanır.**

Düzeltilme ve cevapta, buna neden olan eser belirtilir. Düzeltme ve cevap, ilgili yazıdan uzun olamaz. Düzeltme ve cevaba neden olan eserin yirmi satırdan az yazı veya resim veya karikatür olması hallerinde düzeltme ve cevap otuz satırı geçemez.

Süreli yayının birden fazla yerde basılması halinde, düzeltme ve cevap yazısı, düzeltme ve cevap hakkının kullanılmasına sebebiyet veren eserin yayımlandığı bütün baskılarda yayımlanır.

Düzeltilme ve cevabın birinci fıkrada belirlenen süreler içinde yayımlanmaması halinde yayım için tanınan sürenin bitiminden itibaren, birinci fıkraya hükümlerine aykırı şekilde yayımlanması halinde ise yayım tarihinden itibaren onbeş gün içinde cevap ve düzeltme talep eden kişi, bulunduğu yer sulh ceza hâkiminden yayımın yapılmasına veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu istemi üç gün içerisinde, duruşma yapmaksızın, karara bağlar.

Sulh ceza hâkiminin kararına karşı acele itiraz yoluna gidilebilir. Yetkili makam üç gün içinde itirazı inceleyerek karar verir. Yetkili makamın kararı kesindir.

Düzeltilme ve cevabın yayımlanmasına hâkim tarafından karar verilmesi halinde, birinci fıkradaki süreler, sulh ceza hâkiminin kararına itiraz edilmemişse kararın kesinleştiği tarihten, itiraz edilmişse yetkili makamın kararının tebliği tarihinden itibaren başlar.

Düzeltilme ve cevap hakkına sahip olan kişinin ölmesi halinde bu hak, mirasçılardan biri tarafından kullanılabilir. Bu durumda, birinci fıkradaki iki aylık düzeltme ve cevap hakkı süresine bir ay ilave edilir."

³⁰ Anayasa md.32: Düzeltme ve cevap hakkı:

"(1) Düzeltme ve cevap hakkı ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir. (2) Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hakim tarafından ilgilinin müraaat tarihinden itibaren en geç 7 gün içerisinde karar verilir."

³¹ İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı

Madde 9 - "(1) İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması halinde yer sağlayıcısına başvurarak kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabı bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasını isteyebilir. İçerik veya yer sağlayıcı kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki gün içinde, talebi yerine getirir. Bu süre zarfında talep yerine getirilmediği takdirde reddedilmiş sayılır.

(2) Talebin reddedilmiş sayılması halinde, kişi onbeş gün içinde yerleşim yeri sulh ceza mahkemesine başvurarak, içeriğin yayından çıkarılmasına ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde 6.2.2014 tarihli 6518 sayılı kanunun doksan üçüncü maddesi ile yapılan değişiklik öncesindeki düzenlemede maddenin başlığı “İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Cevap Hakkı” olarak düzenlenmişti. Düzenleme, internet sitesine erişimin engellenmesine ilişkin yaptırım uygulanmasına gerek bırakmadan, tüm internet siteleri bakımından uygulanabilen, “uyar-kaldır” mantığı üzerine çalışan, aksaklıkları olsa da, örnek bir sistemdi.³² Üstelik, başvuru tekzip talebini, sulh ceza mahkemesinin kararına rağmen maddede belirtilen koşullara veya süreye uymadan yerine getiren, eksik yerine getiren veya yerine getirmeyen sorumlu kişinin altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı, içerik veya yer sağlayıcının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanacağı yönündeki düzenleme ile sulh ceza mahkemesinin (hakimlik) kararına uyulmamasının yaptırımını da öngörülüyordu. Bu durum, o dönemde yasa koyucunun cevap ve düzeltme hakkına ne kadar önem verdiğinin göstergesidir.³³

Ne var ki, düzeltme ve cevabı yayınlamayan internet haber sitesi sorumlusuna uygulanacak cezai yaptırım 5187 sayılı Kanunun on sekizinci maddesinde belirtilmemiştir. Oysa, Kanunun on beşinci maddesine zorunlu bilgileri göstermeyen, on yedinci maddesinde ise teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymayan internet haber sitesi sorumlusunun para cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna karşın on dördüncü maddedeki cevap ve düzeltme yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlusuna uygulanabilecek herhangi bir yaptırım yoktur. Oysa on sekizinci maddede, basılı süreli eserlerdeki cevap ve düzeltmeye ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararına uymayan sorumlu müdür ile sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin cezai sorumluluğu belirtilmiştir.

5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesinde, internet haber sitesi sorumlusunun cevap ve düzeltme yükümlülüğü açıkça belirtilmişken, buna ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararına uymayan internet haber sitesi sorumlusunun yaptırımının ne olacağı on sekizinci maddede belirtilmemesi bu eylemin cezasız kalmasına yol açacaktır. Zira maddi ceza hukukunda kıyas olmaz veya mevcut hükümler kıyasa yol açacak şekilde geniş yorumlanamaz. On sekizinci maddede, internet haber sitesi sorumlusunun, kesinleşmiş karara uymamasının yaptırımını zikredilmediğine göre cezalandırılabilmesi de mümkün görünmemektedir. Oysa 5651 sayılı

(3) Sulh ceza hâkiminin kesinleşen kararının, birinci fıkraya göre yapılan başvuruyu yerine getirmeyen içerik veya yer sağlayıcısına tebliğinden itibaren iki gün içinde içerik yayından çıkarılarak hazırlanan cevabın yayımlanmasına başlanır.

(4) Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İçerik veya yer sağlayıcının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanır.”

³² Taşkın, s. 304.

³³ Baykal, s. 329.

Kanunun dokuzuncu maddesinde yapılan 6.2.2014 tarih ve 6518 sayılı Kanun değişikliği öncesinde, cevap ve düzeltme hakkı uygulamayan içerik ya da yer sağlayıcısının bu hareketi yaptırma bağlanmıştı.

Ayrıca cevap ve düzeltme hakkının neden 5651 sayılı Kanuna 9/B maddesi olarak değil de 5187 Kanuna eklendiği de tartışmalıdır. Düzenleme bu şekilde yeterli hukuki korumayı sağlamaktan da uzaktır. Oysa, 6.2.2014 tarihli 6518 sayılı kanunun doksan üçüncü maddesi ile 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde yapılan değişiklik öncesindeki metin, tüm internet sitelerindeki içerikler bakımından cevap ve düzeltme hakkının uygulanabilmesini mümkün kılan bir düzenlemeydi.

Buna karşın 5187 sayılı Kanunun ön dördüncü maddesine eklenen cevap ve düzeltme hakkı ise sadece 5187 sayılı Kanun kapsamında “internet haber sitesi” vasfında olan internet siteleri için uygulanabilecektir. Bu vasıfta olmayan internet sitelerindeki içerikler bakımından ise cevap ve düzeltme hakkının uygulanabilmesi mümkün görünmemektedir. Buna karşın, internet haber sitesi vasfında olmayan internet sitelerindeki kişilik haklarının ihlalleri bakımından 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin yürürlükteki şekli uygulanarak içeriğine erişimin engellenmesi talep edilebilir. Zira 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin yürürlükteki şekli cevap ve düzeltme hakkını değil, içeriğe erişimin engellenmesini ve içeriğin yayından çıkarılmasını düzenlemektedir. Düzenleme, başvurucuya cevap ve düzeltme hakkı tanımamaktadır.³⁴

Fakat içeriğe erişimin engellenmesi ile cevap ve düzeltme hakkı, hem içerik hem koruduğu hukuki yarar hem de uygulama yöntemi bakımından çok farklı süreçlerdir. Bundan ötürü, farklı hukuki yararları koruyan ancak birbirini tamamlayan bu iki yöntemin aynı olayda aynı anda uygulanabilmesinin hukuken mümkün olduğunu düşünüyoruz.³⁵ Mesela A, bir olayda kişilik hakkı ihlal edildiği için 5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesine göre cevap ve düzeltme hakkı isterken, aynı zamanda 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin ilk fıkrasına göre içerik veya yer sağlayıcıdan uyar-kaldır yöntemiyle ya da sulh ceza hakiminden

³⁴ Aksi görüş, 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin internet yayınları bakımından cevap ve düzeltme hakkı tanıdığını, buradaki cevap ve düzeltme hakkının basın ve televizyon açısından tanınan cevap ve düzeltme hakkından farklı olduğunu, zira internetteki içeriğe ve habere erişim her zaman mümkün olduğundan, cevap ve düzeltmenin ancak içeriğin yayından kaldırılması yoluyla sağlanabileceğini öne sürmektedir. (Bayındır, Sinan / Apış, Özge / Ersöz, Oğuz: *Kitle İletişim Hukuku*, 1. Baskı, On İki levha Yay., İstanbul 2018, s. 264, 265 (Bayındır / Apış / Ersöz, 2018); Ne var ki yazarlar eserlerinin 2. baskılarında bu görüşten vazgeçmişlerdir: Bayındır / Apış / Ersöz, 2023, 305, 306, 307). Bu görüşe katılmıyoruz. Zira, 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinin yürürlükteki hali, 6.2.2014 tarihli 6518 sayılı kanunun doksan üçüncü maddesi ile 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde yapılan değişiklik öncesindeki metinden hem başlık hem içerik olarak tamamen farklıdır. Değişiklik öncesindeki metinde dokuzuncu maddede cevap ve düzeltme hakkı açıkça düzenlenmişken, yürürlükteki şekilde ise kanun koyucunun tercihi cevap ve düzeltme hakkını 5651 sayılı Kanun kapsamında çıkarmak yönünde olmuştur.

³⁵ Baykal, s. 331.

içeriğın yayından çıkarılmasını talep edebilir.³⁶ İçeriğın yayından çıkarılması durumunda dahi internet haber sitesinde A'nın talep ettiğı düzeltme metninin yayınlanması gerekir. Başka bir deyişle, aynı içerik hem www.abc.com.tr adlı internet haber sitesinde hem de www.def.com.tr adlı internet haber sitesi vasfı taşımayan bir internet sitesinde yayınlanmışsa A, www.abc.com.tr adlı internet haber sitesindeki içerik hakkında 5187 sayılı Kanunun 14'üncü maddesi kapsamında hem cevap ve düzeltme hakkını, hem de 5651 sayılı Kanunun 9/1 maddesi kapsamında içeriğre erişimin engellenmesi hakkını kullanabilecektir. Ancak A, www.def.com.tr adlı internet sitesi, haber sitesi vasfı taşımadığı için, bu sitedeki içeriğre karşı 5187 sayılı Basın Kanununun 14'üncü maddesindeki cevap ve düzeltme hakkını öne süremeyecek, sadece 5651 sayılı Kanunun 9'uncu maddesindeki içeriğre erişimin engellenmesi hakkını kullanabilecektir.

Bu nedenle, düzenlemenin 5187 sayılı Kanun yerine 5651 sayılı Kanunda yapılması çok daha geniş koruma alanı tanıyabilirdi. Yasa koyucunun tercihinin bu yönüyle hatalı olduğu düşüncesindeyiz.

Hakim, cevap ve düzeltme hakkına (ya da içeriğre erişimin engellenmesine) ilişkin başvuruyu değerlendirirken, haber verme hakkının hukuka uygun şekilde kullanılıp kullanılmadığı haberin gerçekliğı, güncelliğı, haberin verilmesinde kamu yararının bulunması ve haberin veriliş biçimiyle özü arasında düşünsel bağ bulunması ölçütlerini nazara almalıdır.³⁷ Hakim, önüne gelen başvuruda, internet haber sitesindeki içeriğın haber verme hakkı kapsamında kalıp kalmadığını bu ölçütlere göre değerlendirmeli ve gerekirse bu ölçütlere uymayan tekzip talebini 5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesi kapsamına girmediğı ya da 5651 sayılı Kanunun 9/1 maddesindeki koşulların oluşmadığı gerekçesiyle reddetmelidir. Bu nedenle, o an itibarıyla görünürde var olan ancak sonradan gerçek olmadığı anlaşılan yayınlar nedeniyle internet haber siteleri sorumlu tutulmamalıdır.³⁸

VIII. İNTERNET HABER SİTELERİNDE CİNSEL SALDIRI, CİNAYET VE İNTİHARA ÖZENDİRME İÇERİKLİ HABER YAPMA YASAĞI VE YAPTIRIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

5187 sayılı Kanunun yirminci maddesinde cinsel saldırı, cinayet ve intihara özendirecek şekilde haber veren internet haber sitelerinin on milyar liradan az para cezası ile cezalandırılmayacağı ifade edilmiştir.

İnternet haber sitelerinde cinsel saldırı, cinayet ve intihara özendirme içerikli haber yapma yasağı getirilmesi olumlu bir değışikliklerdir. Ancak, yaptırımın

³⁶ Bu yöntemleri kullanma, başvurucunun tercihine bağlıdır. Kent, s. 97, 107.

³⁷ Kent, s. 97. Ancak bu ölçütler işlevi sadece haber vermek olan internet haber siteleri bakımından uygulanabilir. (İçel, s. 537). Hangi nitelikteki sitelerin internet haber sitesi olduğu yönünde on üç numaralı dipnottaki açıklamalarımıza bakılabilir.

³⁸ Kent, s. 97.

uygulanmasında haberin gerçekliği, güncelliği, haberin verilmesinde kamu yararının bulunması ve haberin veriliş biçimiyle özü arasında düşünsel bağ bulunması ölçütlerinin gözetilmesi ve haber verme sınırları içerisinde kalan içeriklere yaptırım uygulanmaması yönünde hassas davranılması gerekir. Ayrıca haberin veriliş şeklinin özendirici mahiyet taşıması durumunda internet haber sitesine yaptırım uygulanmamalıdır. Aksi halde basın özgürlüğünün hukuka aykırı olarak sınırlandırılması söz konusu olabilir. Örneğin haber verilirken, haberin veriliş şekli bakımından intihara yönlendirme amacı güdülmüşse fail hakkında TCK 84/3 uygulanabilecekken; yazının haber niteliği ağır basmakla birlikte, içerik ve üslup bakımından yazı okuyucuyu intihara özendirici nitelik taşıyorsa, Basın Kanunu'nun 20'nci maddesi hükümlerinin uygulanması gündeme gelecektir.

Yirminci maddedeki "ağır para cezası" ifadesinin "adli para cezası" olarak değiştirilmemesi eleştirilmelidir. Her ne kadar 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 5/1 maddesinde kanunlarda öngörülen ağır para cezalarının adli para cezasına dönüştürüldüğü ifade edilmişse de hükme "internet haber sitesi" ifadesi eklenirken, cezaların güncel parasal değerle ifade edilip "adli para cezası" olarak düzenlenmemesini, kanun koyucunun yasa yazımındaki özensizliği olarak yorumluyoruz.

IX. MEVCUT İNTERNET HABER SİTELERİNİN GEÇİŞ SÜRECİ

5187 sayılı Kanuna eklenen geçici dördüncü madde ile, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet gösteren internet haber sitelerine, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde 5187 sayılı Kanunda öngörülen yükümlülükleri yerine getirme zorunluluğu getirilmiştir.

Böylece hali hazırda yayınlarına devam eden internet haber siteleri de 5187 sayılı Kanun kapsamına alınmış ve bu sitelere de Kanunun internet haber siteleri için zorunlu tuttuğu yükümlülüklerle uyma görevi yüklenmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesinde 13.10.2022 tarihli 7418 sayılı Kanunla önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda internet haber siteleri Basın Kanunu kapsamında dahil edilmiştir.

İnternet haber sitelerinin Basın Kanunu kapsamına alınmasını, internetin basılı eser olmaması nedeniyle doğru bulmuyoruz. Düzenlemenin 5651 sayılı Kanuna eklenecek 9/B maddesiyle yapılması daha doğru bir yaklaşım olurdu. Düzenleme genel anlamda interneti basılı eserle aynı statüye tutmasından ötürü eleştirilebilir. Basılı eserlerin bir örneğinin savcılığa sunulmasına ilişkin düzenlemenin internet haber siteleri için de getirilmesi hatalı olmuştur. Ayrıca internet haber sitelerinin hem 5651 sayılı kanun hem de Basın Kanunu bakımından denetime ve/veya yaptırımlara tabi tutulması da eleştirilmelidir.

Buna karşın, internet haber sitelerinin birtakım düzenlemelere bağlanması olumlu olmuştur. Özellikle, internet haber siteleri üzerinden yapılan yayınlarda her içeriğin güncellenme tarihinin, eski güncelleme tarihlerinin de korunması kaydıyla, belirtilmesi zorunluluğu oluşabilecek ihtilafların önlenmesi ve haksız içeriklere rahatlıkla erişilmesinin sağlanması bakımından önemlidir.

5187 sayılı Kanunun onuncu maddesine internet haber sitelerine ilişkin içeriklerin adli makamlara teslim edilmesine ilişkin yükümlülük getirilmiş ve maddeye konuyla ilgili dördüncü ve beşinci fıkralar eklenmiştir.

Eklenen fıkralarla internet haber sitelerinin içeriklerinin iki yıl süreyle muhafaza edilmesi ve adli soruşturma veya kovuşturmaya ilişkin içeriklerin bu süreç tamamlanana kadar saklanması kuralı getirilmiştir.

Bu yükümlülük, 5651 sayılı Kanunun 5/3 ile 6/1-b maddelerinde düzenlenen yer ve erişim sağlayıcıların internet trafiğine ilişkin verileri saklama yükümlülüğünden bağımsızdır. Zaten internet haber sitesi niteliği itibarıyla yer veya erişim sağlayıcı değil, içerik sağlayıcı olarak düşünülebilir. Getirilen bu düzenleme de internet haber siteleri üzerinden işlenen suçlarla ya da bu siteler üzerinden gerçekleştirilen kişilik hakkı ihlalleriyle mücadele edilmesi adına olumlu olmuştur. Ne var ki bu yükümlülük, internet haber sitelerine bilgilerin saklanması için gereken teknik alt yapının hazırlanması bakımından ek mali külfet getirecektir. Bu nedenle, internet haber sitesi kurup yönetmek mali açıdan da zorlaşmıştır.

İçerikleri iki yıl süreyle saklamayan ve/veya adli mercilere sunmayan internet haber sitesi sorumlusu 5187 sayılı Kanunun on yedinci maddesi gereğince para cezasıyla cezalandırılacaktır. Ne var ki 5187 sayılı Kanunun on yedinci maddesi yazım tekniği bakımından kötü bir içeriğe sahiptir. Ayrıca 765 sayılı Kanundaki “ağır para cezası” ifadesi güncellenmediği için, “üç yüz milyon liradan bir milyar liraya kadar” şeklindeki ifadenin “üç yüz TL’den bin TL’ye kadar” şeklinde anlaşılması gerekmektedir. Bu durum ise cezanın caydırıcılığını azaltmaktadır. On yedinci maddede gereken güncellemeye gidilmelidir. Buna bağlı olarak 5187 sayılı Kanun’daki yaptırımları düzenleyen on dördüncü, on beşinci ve yirincinci maddeler de güncellenmelidir.

5187 sayılı Kanunun on birinci maddesinin ilk fıkrasında yapılan düzenlemeyle internet haber siteleri yoluyla işlenen suçlarda suçun yayım anında olduğu ifade edilmiştir. Düzenlemeye göre, yayımın veya güncellenmenin yapıldığı tarih suç tarihi olarak kabul edilecektir. Düzenleme yayım tarihinin kesin olarak belirlenmesi bakımından olumlu olmuştur. Zira yayım tarihine göre başvuru 5187 sayılı Kanunun on dördüncü maddesinde cevap ve düzeltme hakkı için öngörülen iki aylık süreyi başlatacaktır. Keza 5187 sayılı Kanunun yirmi altıncı maddesinde belirtilen ve muhakeme şartı olan dört aylık dava süresi de yayım tarihinden başlayacaktır. Ancak böyle bir durumda yayım devam ederken muhakeme süresi de dolmuş olabilir ki bu durum kanaatimizce hükmün eleştirilecek yönüdür.

5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde 6.2.2014 tarihli 6518 sayılı kanunun doksan üçüncü maddesi ile yapılan değişiklik öncesindeki düzenlemede maddenin başlığı “İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Cevap Hakkı” olarak düzenlenmişti. Düzenleme, internet sitesine erişimin engellenmesine ilişkin yaptırım uygulanmasına gerek bırakmadan, tüm internet siteleri bakımından uygulanabilen, “uyar-kaldır” mantığı üzerine çalışan, aksaklıkları olsa da, örnek bir sistemdi. Üstelik, başvuruçunun tekzip talebini, sulh ceza mahkemesinin kararına rağmen maddede belirtilen koşullara veya süreye uymadan yerine getiren, eksik yerine getiren veya yerine getirmeyen sorumlu kişinin altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı, içerik veya yer sağlayıcısının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanacağı yönündeki düzenleme ile sulh ceza mahkemesinin (hakimlik) kararına uyulmamasının yaptırımı da öngörülmüştü.

Öte yandan, düzeltme ve cevabı yayınlamayan internet haber sitesi sorumlusuna uygulanacak cezai yaptırım 5187 sayılı Kanunun on sekizinci maddesinde belirtilmemiştir. Oysa, Kanunun on beşinci maddesine zorunlu bilgileri göstermeyen, on yedinci maddesinde ise teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymayan internet haber sitesi sorumlusunun para cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna karşın on dördüncü maddedeki cevap ve düzeltme yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlusuna uygulanabilecek herhangi bir yaptırım yoktur. Oysa on sekizinci maddede, basılı süreli eserlerdeki cevap ve düzeltmeye ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararına uymayan sorumlu müdür ile sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin cezai sorumluluğu belirtilmiştir. On dördüncü maddede internet haber sitesi sorumlusunun cevap ve düzeltme yükümlülüğü açıkça belirtilmişken, buna ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararına uymayan internet haber sitesi sorumlusunun yaptırımının ne olacağı on sekizinci maddede belirtilmemesi bu eylemin cezasız kalmasına yol açacaktır. Zira maddi ceza hukukunda kıyas olmaz veya mevcut hükümler kıyasa yol açacak şekilde geniş yorumlanamaz. On sekizinci maddede, internet haber sitesi sorumlusunun, kesinleşmiş karara uymamasının yaptırımı zikredilmediğine göre cezalandırılabilmesi de mümkün görünmemektedir. Oysa 5651 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesinde yapılan 6.2.2014 tarih ve 6518 sayılı Kanun değişikliği öncesinde, cevap ve düzeltme hakkı uygulamayan içerik ya da yer sağlayıcısının bu hareketi yaptırımı bağlanmıştı.

Düzenlemenin olumlu yönü, internet üzerinden yapılan yayınlara cevap ve düzeltme hakkı tanınmış olmasıdır. Daha önce 5651 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde 2014 tarihinden önce yapılan değişiklik öncesinde, cevap ve düzeltme hakkı, internet üzerinden yapılan yayınlar bakımından kabul ediliyordu. Sonradan içeriğin yayından çıkarılması sistemi getirildiyse de cevap ve düzeltme hakkı

ortadan kaldırılmış oldu. Bu nedenle, 5651 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin ilk şekline benzer bir düzenleme getirilmiş olmasını doğru buluyoruz. Ancak bu değişikliğin basın kanununda değişiklik yapılması yoluyla gerçekleştirilmesi ise hatalıdır. Zira internet niteliği itibarıyla basılı eser değildir. Değişikliğin 5651 sayılı Kanun'a 9/B maddesi eklenmek suretiyle yapılması internetin yapısına çok daha uygun olabilirdi.

İnternet haber sitelerinde cinsel saldırı, cinayet ve intihara özendirme içerikli haber yapma yasağı getirilmesi olumlu bir değişikliktir. Ancak, yaptırımın uygulanmasında haberin gerçekliği, güncelliği, haberin verilmesinde kamu yararının bulunması ve haberin veriliş biçimiyle özü arasında düşünsel bağ bulunması ölçütlerinin gözetilmesi ve haber verme sınırları içerisinde kalan içeriklere yaptırım uygulanmaması yönünde hassas davranılması gerekir. Ayrıca haberin veriliş şeklinin özendirici mahiyet taşıması durumunda internet haber sitesine yaptırım uygulanmamalıdır. Aksi halde basın özgürlüğünün hukuka aykırı olarak sınırlandırılması söz konusu olabilir.

KAYNAKÇA**Kitaplar ve Makaleler**

- Arvas, İbrahim Sena: “Gazetecilik Uygulamaları Bakımından Türkiye’de İnternetin Yasal Düzeni”, *İnternet Haberciliği: Kuram, Uygulama ve Eleştiri*, (Ed. Kenan Duman), Beta Yay., İstanbul 2018, s. 195-225.
- Bayındır, Sinan / Apiş, Özge / Ersöz, Oğuz: *Kitle İletişim Hukuku*, 1. Baskı, On İki levha Yay., İstanbul 2018 (Bayındır / Apiş / Ersöz, 2018).
- Bayındır, Sinan / Apiş, Özge / Ersöz, Oğuz: *Kitle İletişim Hukuku*, 2. Baskı, On İki levha Yay., İstanbul 2023 (Bayındır / Apiş / Ersöz, 2023).
- Baykal, Kemal Cem: “İnternet Gazetelerinde Cevap ve Düzeltme Hakkının Kullanımında Yaşanan Sorunlar”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, C. 6, S. 6, 2019, s. 324-337.
- Danışman, Ahmet: “Cevap ve Düzeltme Hakkı”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 2 (Prof. Dr. Coşkun Üçok’a Armağan), 1989, s. 109-132.
- Duman, Kenan: “Dijital Çağda Habercilik ve Bağlamsal Çalışmalar”, *İnternet Haberciliği: Kuram, Uygulama ve Eleştiri*, (Ed. Kenan Duman), Beta Yay., İstanbul 2018, s. 1-17.
- İçel, Kayıhan: *Kitle İletişim Hukuku*, 14. Baskı, Beta Yay., İstanbul 2021.
- Kaya, Mehmet Bedii: *İnternet Hukuku*, On İki Levha Yay, İstanbul 2021 (Kaya, 2021).
- Kaya, Mehmet Bedii: *Teknik ve Hukuki Boyutlarıyla İnternete Erişimin Engellenmesi, 5651 sayılı Kanun ve Dünya Uygulamaları*, On İki Levha Yay., İstanbul 2010 (Kaya, 2010).
- Kent, Bülent: *Türkiye’de İnternet Sitelerine Erişimin Engellenmesi*, Adalet Yay., Ankara 2019.
- Kılıçoğlu, Ahmet M.: *Şeref, Haysiyet ve Özel Yaşama Basın Yoluyla Saldırılardan Hukuksal Sorumluluk*, 4. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2013.
- Kılınç, Doğan: *İnternet Sitelerine Erişimin Engellenmesi ve İfade Hürriyeti*, Adalet Yay., Ankara 2016.
- Özel, Sibel: *Uluslararası Alanda Medya ve İnternette Kişilik Hakkının Korunması*, Seçkin Yay, Ankara 2004.
- Söyler, Yasin: “Kamu Hukuku Açısından İnternet İçeriğinin Düzenlenmesi ve Bu Alanda Devletin İdari Yaptırım Uygulama Yetkisi”, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2013.
- Taşkın, Şaban Cankat: *İnternete Erişim Yasakları*, Seçkin Yay., Ankara 2016.

Yargı Kararları

Pravoye Delo Redaksiyon Komitesi ve Shtekel/Ukrayna Davası, (Başvuru no. 33014/05), 5 Mayıs 2011, <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22languageisocode%22:%5B%22TUR%22%22%22%22appno%22:%5B%2233014/05%22%22%22documentcollectionid%22:%5B%22CHAMBER%22%22%22itemid%22:%5B%22001-116530%22%22%7D>, Erişim Tarihi: 29.12.2022.

Case of Editorial Board of Pravoye Delo and Shtekel v. Ukraine, <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#%7B%22fulltext%22:%5B%22Pravoye%20Delo%20and%20shtekel%22%22%22documentcollectionid%22:%5B%22GRANDCHAMBER%22%22%22CHAMBER%22%22%22itemid%22:%5B%22001-104685%22%22%7D>, Erişim Tarihi: 06.12.2022.

Case of Węgrzynowski and Smolczewski v Poland, (Application no. 33846/07), 16 July 2013, <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-122365%22%22%7D>, Erişim Tarihi: 29.12.2022.

